

ADVIES

ODXXXIII(BIS): PROGRAMMATIE IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Eigen initiatief na de 2 ^{de} principiële goedkeuring van Onderwijsdecreet 33
-------------	---

Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
--------------------	--

Goedkeuring raad	15 mei 2023
------------------	-------------

Contactpersoon	Mieke Valcke	mvalcke@serv.be
----------------	--------------	--

De heer Ben WEYTS

Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Kreupelenstraat 2

B-1000 Brussel

Onderwijsdecreet XXXIII: Programmatie in het secundair onderwijs

Mijnheer de minister

De SERV adviseerde op 23 december 2022 over het Onderwijsdecreet 33 met een kort advies: er waren weinig bepalingen met een sociaaleconomische inslag en enkele maatregelen waren positief te noemen, zoals meer mogelijkheden tot samenwerking tussen het hoger onderwijs en andere opleidingsverstrekkers.

Met de recente 2de principiële goedkeuring door de VR van dit onderwijsdecreet op 24 maart ll. werden enkele niet onbelangrijke zaken aan het ontwerpdecreet toegevoegd o.a. de nieuwe benaming van de Se-n-Se, die 7de leerjaren worden en de invulling daarvan alsook de wijzigingen in de programmatieprocedure voor het secundair onderwijs nl. het schrappen van de programmatieaanvragen, tenzij in bepaalde gevallen.

Bedenkingen bij de 7de jaren

- Deze aanpassing gebeurt zonder brede consultatie, in een ontwerpdecreet dat eerder voor advisering werd voorgelegd. Door de modernisering van het secundair onderwijs verliest het 7de jaar deels zijn onderwijskwalificerende rol voor leerlingen in de arbeidsmarktfinaliteit. Daarover is bij ondernemingen bezorgdheid.
- Aansluitend daarbij: de SERV vindt de keuze voor de nieuwe benaming '7de leerjaren' verstandig. Het wijst op een leerlijn in het secundair onderwijs en kan leerlingen aanmoedigen om een extra specialisatie (beroepskwalificatie) te behalen. De mogelijkheden tot samenwerking met andere onderwijsverstrekkers (art. 54) en private en publieke organisaties en ondernemingen zijn positief.
- Overleg met sectoren is aangewezen gezien de duurtijd van de opleiding afhankelijk is van de competenties in de beroepskwalificaties en gezien het belang van werkplekleren in de 7de jaren. De SERV vraagt om de opdracht van de sectorale partnerschappen (waarin sectoren en

onderwijsverstrekkers vertegenwoordigd zijn) dan ook uit te breiden met de 7de leerjaren.

Bedenkingen bij de wijzigingen in de programmatie

- Ook deze aanpassing gebeurt zonder brede consultatie, in een ontwerp-decreet dat eerder voor advisering werd voorgelegd. Het onderwijsaanbod in een regio heeft een grote sociaaleconomische dimensie, vandaar dat de SERV ook adviesbevoegdheid kreeg toegekend over de onderwijs-programmatie (in duaal en de dubbele en arbeidsmarktfinaliteit).
- Planlast is een gedeelde zorg. De SERV gaf in zijn adviezen over de programmatie aan dat de procedures te administratief van aard zijn. De SERV vroeg om van de programmatieprocedure (Duaal Leren) een gedegen beleidsinstrument te maken, na een grondige (denk)oefening. Het schrappen in de huidige programmatieprocedures in duaal en niet-duaal is erg drastisch, met als enige argumentatie planlastvermindering.
- Voor de Vlaamse sociale partners is het problematisch dat met de uitbreiding van de vrije programmatie de programmatie als mogelijke hefboom voor overleg en dialoog wegvalt. Bestaande overlegorganen zoals de sectorale partnerschappen en de Regionale Overlegfora moeten een aangepaste opdracht krijgen om in de toekomst die dialoog verder uit te bouwen en versterkt te kunnen ondersteunen.
- Het is ook problematisch dat er geen of onvoldoende zicht zal zijn op de (aankomende) programmatie in Duaal Leren. De meldingsplicht vangt dat maar gedeeltelijk op. In duaal moet programmatie sterk afhankelijk gemaakt worden van (het potentieel aan) leerwerkplekken. Het schrappen van de programmatieprocedures zal geen oplossing zijn voor de knelpunten van Duaal Leren. Een globaal, overzichtelijk beeld van het ge-programmeerd onderwijsaanbod in Vlaanderen ontbreekt.
- De aanpassing wekt verwondering op een moment dat moet nagedacht en beslist worden over een aantrekkelijk en toekomstgericht maar ook efficiënt en rationeel onderwijslandschap. De programmaties louter meer loslaten is daarop niet het juiste antwoord, te meer omdat het niet gekoppeld wordt aan een brede dialoog over financiering. De voorwaarde voor financiering is vijf ingeschreven leerlingen binnen een periode van drie jaar. Een verdere versnippering van het aanbod is een reëel risico.

De SERV was en is vragende partij voor bijsturingen van programmatieprocedures, maar na een brede dialoog over wat waar wenselijk is, welke (bijkomende) beleidsmaatregelen nodig zijn om het aanbod aantrekkelijk en kwalitatief te realiseren en op welke manier de programmatieprocedure in functie daarvan georganiseerd dient te worden.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

Kopie: minister van Werk dhr. Brouns